

การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

จักรกฤษ มานน้อย, ฮามตัน ดาตุ, ปริญญ์ ประหยัดทรัพย์

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบแนวทางการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ภาพรวมอยู่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 4.31$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานวิชาการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; บริหารงานวิชาการ; คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Participation in academic administration of the basic education committee

Nong Chok District Office, Bangkok

Jakkrit Marnnoi, Hamdan Datu, Parinya Prayadsap

Abstract

The purpose of this research article is to know the guidelines for participation in academic administration of the Basic Education Institutions Board. Nong Chok District Office, Bangkok The level of opinions on participation in academic administration of basic education institutes committees Nong Chok District Office, Bangkok, data analysis results It appears Overall, the mean is at a high level ($\bar{x} = 4.22$). development and use of educational media and technology There was a high level of opinions ($\bar{x} = 4.31$), followed by the educational curriculum development. There was a high level of opinions ($\bar{x} = 4.20$) in policy formulation and academic planning. There was a high level of opinions ($\bar{x} = 4.18$) and the development of learning process. There is a high level of opinions ($\bar{x} = 4.17$).

Keywords : participation; academic administration; Basic Education Board.

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตามมาตรา 38 จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา มาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555) และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นภาระงานหลักที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมเป็นหมู่คณะโดยธรรมชาติแล้วการทำงานคนเดียวย่อมสำเร็จได้ยากจึงต้องร่วมแรงร่วมใจกันในองค์การทำให้เกิดการมีส่วนร่วม องค์การจะพัฒนาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ธร สุนทรายุทธ, 2551)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็งจะสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ แต่จากผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มที่เนื่องจากคณะกรรมการส่วนหนึ่งยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ว่าตนเองจะทำอะไร ทำอย่างไร และทำเพื่อใครบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ส่วนใหญ่ได้รับการร้องขอจากสถานศึกษา มากกว่าได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ไม่มีเวลามาร่วมประชุมเพราะติดภารกิจในการประกอบอาชีพ และสถานศึกษายังมีความจำกัดในการเปิดโอกาสหรือนำเสนอช่องทางให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างแท้จริง (โสภิตา พลอดภัย, 2556)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและข้อเสนอแนะแนวทางของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความแตกต่างกันในเรื่องวุฒิการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมโครงการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานภาพ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ เพื่อเป็นแนวทางนำมาปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ การร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหาพร้อมสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการวางแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพบังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียนชุมชนและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบแนวทางการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

แนวคิดทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายการมีส่วนร่วม

คำว่า “การมีส่วนร่วม” ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมาย ดังนี้ กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549: 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกระบวนการดำเนินงานด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้ภารกิจนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ธวัช เสือทรงศีล (2550: 13-14) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การดำเนินการทำ กิจกรรมใด ๆ ในพื้นที่หนึ่ง ๆ ที่มีประชาชน หรือบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย ซึ่งในการเข้าร่วม กิจกรรมนั้นจะต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินการ สนับสนุนติดตามประเมินผล และจะต้อง เปิดโอกาสให้ประชาชน หรือบุคคลเข้าร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการศึกษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการ รับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน

เจมส์ แอล. เครย์ตัน (2551: 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นกระบวนการรวบรวมเอาความห่วงกังวลต่าง ๆ ความต้องการและค่านิยมของสาธารณชน มาไว้ในกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการสื่อสารสองทาง และเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่มี เป้าหมายเดียวกัน เพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและได้รับการสนับสนุนหรือยอมรับจากสาธารณชน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการ วางแผน ปฏิบัติ ประเมินผล ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรของตนให้เป็นไปตาม แนวทางที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ครอบคลุมภาระงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

รูปแบบการมีส่วนร่วม

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ต่าง ๆ ดังนี้

พูลศักดิ์ หลักรัตน์ (2549: 14-15) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การมี ส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้น 2) การมีส่วนร่วมในการคิดค้นเพื่อหาวิธีในการ แก้ปัญหา 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด 4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแผน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 5) การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม รวมทั้งประเมินและบำรุงรักษาโครงการหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ

พิชณาด เพชรนำชม (2554: 24) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ 1) การมี ส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ 2) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา 3) การมีส่วนร่วมในการรับฟังความ คิดเห็นของผู้เข้าร่วมงาน 4) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปฏิบัติงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วม คือ การเข้ามาของบุคคลหรือชุมชนในกระบวนการทำงานหรือโครงการต่าง ๆ โดยการเข้ามาอาจจะมีรูปแบบหรือบริบทที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป โดยสามารถจำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมโดยตรง 2) การมีส่วนร่วมโดยทางอ้อม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

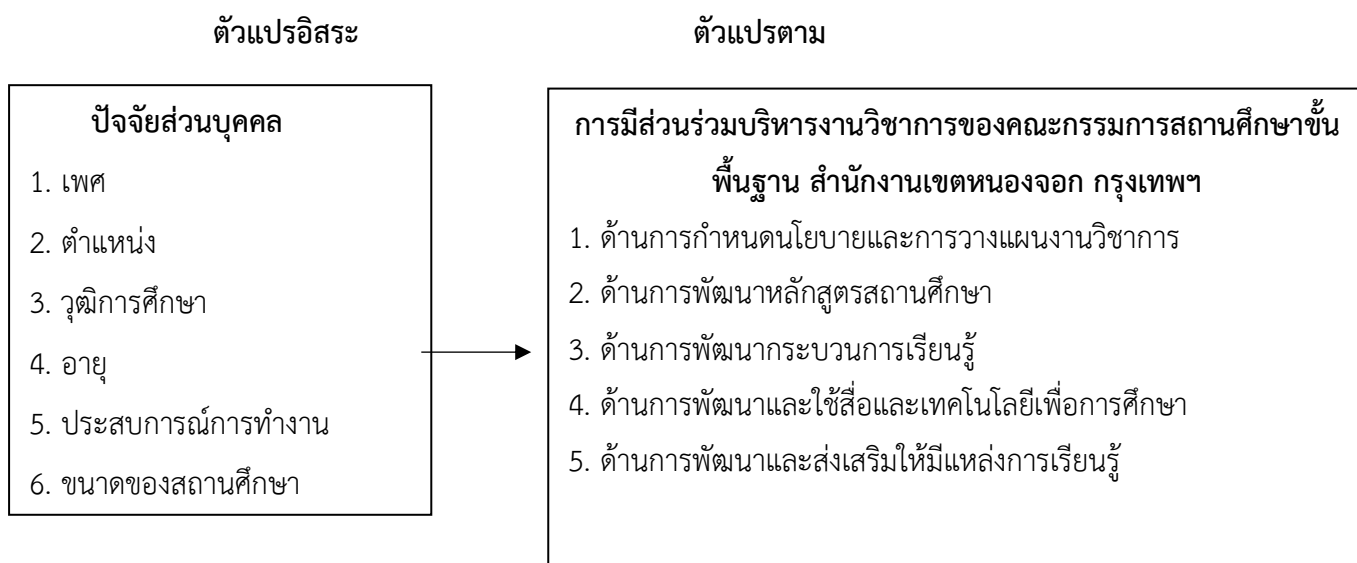
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่ (ข้อ 13) ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 6) ส่งเสริมให้การพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสื่อสารจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน 11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร 12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่หลักในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ศึกษาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ มีหลายรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ปรากฏดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิกิริ แก้วนวล, ศักรินทร์ ชนประชา และอะห์มัด ยี่สุนทร (2561) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอายุ และระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน พบว่า ด้านวิชาการ 1) ต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน 2) ต้องมีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ด้านการบริหารงบประมาณ 1) ต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณในแต่ละปีของสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและวางแผนการใช้งบประมาณภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล 1) ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาสอนในสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการบริหารทั่วไป 1) คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารของสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา

ธนากร นาควรรณ, โอนทัย ประสาน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2563) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมโครงการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ คือสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิต พัฒนา สื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 12 คน ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,500 คน (กลุ่มบริหารงานบุคคลสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ , 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูผู้สอนในสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 163 คน รวมทั้งหมด 173 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ จากนั้นผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของสถานศึกษา (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษา ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

2. สร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ กำหนดประเด็นไว้เข้าสู่ประเด็นคำถามในรูปมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิคเคอร์ต (Likert) แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item – objective congruence: IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารและ ครูผู้สอนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วคำนวณหาความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) แบบของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งมีการกำหนดค่า α ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ถือว่ามีความเชื่อมั่นใช้ได้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

6. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลในการวิจัย การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในการเก็บ รวบรวมข้อมูลครูในโรงเรียนไปยัง การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ เขต 5 จำนวน 173 ฉบับ โดยทำการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำข้อมูล จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม spss

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด พิจารณาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์
2. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

1. วิเคราะห์ระดับศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ และใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ เถกเถียงการประเมิน

2.1 เถกเถียงการประเมินศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยใช้แนวคิดของเบสท์ (Best. 1981: 182) มีรายละเอียดดังนี้

5 หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	ในระดับน้อยที่สุด

2.2 เถกเถียงที่ใช้ในการแปลผล

4.51-5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1.จากการศึกษา การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยภาพรวม

ความต้องการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานวิชาการ	4.18	0.31	มาก
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	0.31	มาก
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.17	0.33	มาก
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.31	0.25	มาก
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้	4.16	0.26	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นศึกษาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 1 โดย

ภาพรวมอยู่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 4.31$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานวิชาการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$)

2. ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

2.1 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามเพศ** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.2 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามตำแหน่ง** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.3 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามวุฒิการศึกษา** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.4 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามอายุ** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.5 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.6 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา** และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการสรุปข้อเสนอแนะแนวการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางดังนี้คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาร่วมเป็นคณะทำงาน ที่ทำหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานทางด้านวิชาการ การรายงานผล การกำกับและติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา และร่วมพัฒนาและ

ปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุมเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ร่วมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการกำกับ ติดตาม การนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดอบรมหรือศึกษาดูงาน การสนับสนุนรางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติ และเป็นขวัญกำลังใจสำหรับครูที่มีผลงานในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการสรรหาสื่อการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และช่วยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ร่วมระดมทุนสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นศึกษาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 1 โดยภาพรวมอยู่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 4.31$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานวิชาการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเรก อนันต์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ดิเรก อนันต์, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัฏญา ตลอดจน ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดนครสวรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (สุภัฏญา ตลอดจน, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัทธ์ นิมานวล ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (สุพักตร์ นิมมวล, 2558)

2. ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ

2.1 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.2 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามตำแหน่ง และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.3 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุมรินทร์ ไขฟู ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พุมรินทร์ ไขฟู, 2555)

2.4 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุ และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.5 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภารดี อนันต์นาวี และคณะ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน (ภารดี อนันต์นาวี และคณะ, 2558)

2.6 การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และเมื่อพิจารณา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการสรุปข้อเสนอแนะแนวการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางดังนี้คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการจัดทำร่าง

นโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาร่วมเป็นคณะทำงาน ที่ทำหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานทางด้านวิชาการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ และคณะ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการได้เสนอคณะทำงานในด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดการทรัพยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายในท้องถิ่น รวมทั้งการจัดทำ ข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการ (ภารดี อนันต์นาวิ และ คณะ, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุ กัญญา ตลอดจนภพ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดนครสวรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมคือมีการสรรหาคณะอนุกรรมการในการจัดทำร่าง นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดแผนการดำเนินการ และการรายงานผลการ กำกับและติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปีและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา (สุ กัญญา ตลอดจนภพ, 2558)

สรุป

การมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมโครงการอบรมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม พบว่ามีความ แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่มีระดับความรู้และความสามารถแตกต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านการบริหาร วิชาการ ทำให้บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกฝ่ายได้เรียนรู้และเข้าใจถึง บทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ มาร่วมคิดร่วมทำและร่วมวางแผนงาน วิชาการ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพฯ และสถานศึกษาควรร่วมมือกันจัดให้มีการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมตามโครงการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการ

ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวมถึงเพื่อที่จะได้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงกัน สามารถนำมาวางแผนในการจัดการศึกษาด้านวิชาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้

1.3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีบทบาทในการติดตามการดำเนินการตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากขึ้น

2. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวិชาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมตามขอบข่ายและภารกิจงานหลักที่ตรงกับของสถานศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อจะได้ทราบข้อมูลถึงความแตกต่างในการปฏิบัติงานและสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ ชมอินทร์. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.
- ดิเรก อนันต์. (2556). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.
- ธ สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์จำกัด .
- ธวัช เสือทรงศีล. (2550). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์).
- ธนากร นาควรรณ, อโนทัย ประสาน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2563). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.
- พูลศักดิ์ หลัรัตน์. (2549). การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านขัวแคนอำเภอศรีเมืองใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี. (การศึกษานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

- พิชนาถ เพชรนาชม. (2554). ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ฟิกรี แก้วนวล, ศักรินทร์ ชนประชา และอะห์มัด ยี่สุนทร. (2561). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี.
- ภารดี อนันต์นาวิ และคณะ. (2558). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มนต์วี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กระทรวงศึกษาธิการ.
- โสภิตา ปลอดภัย. (2556). การศึกษาบทบาทกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายสมัย 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
- สุกัญญา ตลอดภพ. (2558). แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics, an introductory analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row.